

7. luokka. Äidinkielen koe syksy 2014

Kielioppi

45min 2-3s 9.12.14

Verbit: aikamuodot, persoonamuodot s.43
Ehkä soveltava verbitehtävä

Ei tarkempaa tehtävää pronomini/partikkeli
Yhdyssanat! Miten merkitys muuttuu jos yhdyssana/ei yhdyssana

Tehtävä 1. Sanat ovat menneet sekaisin! Ryhmittele sanat omiin laatikoihinsa. Jokaiseen laatikkoon tulee viisi sanaa.

juosta	tämä	ihmisiä	meitä	miljoonassa	sekä
valoisa	hyppii	menimme	nelisenkymmentä	ja	moi
tamperelainen	joka	sitä	viisi	Japani	Citymarket
näki	koirat	ihanat	osta	ahaa	yhden
tuhansia	kauniin	kun	karvas	hän	punainen

VERBIT	ADJEKTIIVIT	SUBSTANTIIVIT	PRONOMINIT	NUMERAALIT	PARTIKKELIT
juosta hyppii näki menimme osta	punainen karvas kauniin ihanat valoisa	koirat Japani ihmisiä tamperelainen Citymarket	hän meitä tämä sitä joka	viisi nelisenkymmentä tuhansia yhden miljoonassa	sekä ahaa ja kun moi

Tehtävä 2. a) Mitä ovat nominit? Kerro mitä sanaluokkia nomineihin kuuluu ja anna esimerkki kustakin sanaluokasta. b) Kerro, miksi juuri nämä sanaluokat kuuluvat nomini-kategoriaan.

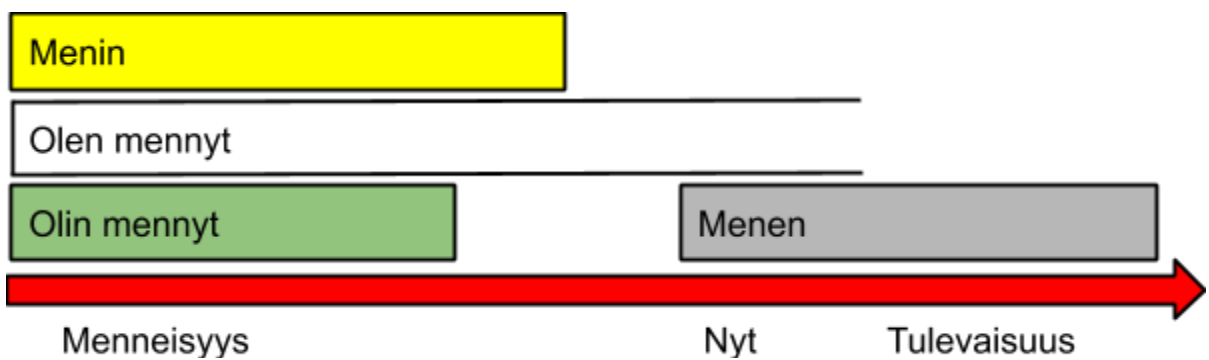
a)

b)

Tehtävä 3. a) Aikamuodot ja persoonamuodot. Taulukko on jäänyt täyttämättä Oskari-oppilaalta. Täytä taulukko loppuun!

	y.2.p.k.: NÄHDÄ	m.1.p.: JUODA	y.1.p.: KERÄTÄ	m.3.p.: VÄLITTÄÄ
PREESENS	et näe	juomme	kerään	välittävät
IMPERFEKTI	et nähnyt	joimme	keräsin	välittivät
PERFEKTI	et ole nähnyt	olemme juoneet	olen kerännyt	ovat välittäneet
PLUSKVAMPERFEKTI	et ollut nähnyt	olimme juoneet	olin kerännyt	olivat välittäneet

Tehtävä 2. b) Aikamuodot. Katso alla olevaa kuvaa. Mitä se kertoo eri aikamuodoista?

Tehtävä 3. a) Adjektiivit. Nimeä adjektiivin vertailumuodot.

NIMI:	positiivi/perusaste	komparatiivi	superlatiivi
ADJEKTIIVI:	Kaunis	Kauniimpi	Kaunein

Tehtävä 3. b) Millaisia sanoja adjektiivit ovat?

Tehtävä 4. Substantiivit. Korjaa isot kirjaimet paikoilleen seuraavassa tarinassa!

liisa on marke-äitinsä kanssa tiistaina tekemässä jouluostoksia espoon citymarketissa, kun kaiuttimesta tulee hälytys. "sinisessä volvossa ovat valot päällä", nainen kuuluttaa ja kertoo auton rekisterinumeron. äiti hätäntyy. hän on juuri lastannut kasan suomalaista valio-jogurttia kärryihin, eikä ole vielä tehnyt loppuun kaikkia ostoksia. pitäisi hakea hieman glögia ja uudet marimekon lakanat vielä, eikä mennä sammuttelemaan volvon valoja. liisa kaivaa uuden samsungin puhelimen taskustaan. "ei hätää äiti", hän toteaa, ja näppäilee isän numeron. osku-isä havahtuu volvon etupenkillä handsfreen piippaukseen. "sammuta iskä valot", nauraa liisa. osku-isää nolottaa. miten sattuivatkin valot vahingossa jäämään päälle! hän kääntää volvon sumuvalot kiinni ja tuota pikaa torkahtaa taas uneksimaan ihanasta kuuban auringosta ja karibian-merestä. liisa ja marke-äiti saavat rauhassa hoitaa ostokset loppuun joululaulujen soidessa.

Tehtävä 5. a) Uutisotsikoiden verbit kuulostavat tylsiltä. Vaihda verbit samaa tarkoittaviin, hauskempiin vastikkeisiin!

Esim. 14-vuotias nuorukainen juoksi poliisia karkuun → 14-vuotias nuorukainen pinkoi poliisia karkuun

Presidentti Niinistö puhui sijoittajille →

Uudessa ravintolassa Kauppakadulla saa syödä etanoita →

Lenkkeilijät kävelevät pian sykettä mittaavilla tossuilla →

Työntekijä nukkui työpaikalla →

Tehtävä 5. b) Valitse jokin äskeisen tehtävän lauseista. Kerro, miten siihen lauseeseen valitsemasi sana vaikutti siihen, miltä lause kuulosti.

Tehtävä 6. Muuta seuraavat lauseet pyydettyyn persoonamuotoon.

Esim. Hän ostaa nykyään aina vaatteensa kirpputorilta. y.1.p. → Minä ostan nykyään aina vaatteeni kirpputorilta.

Me emme tiedeet, ettei saunaan saa mennä. m.2.p. →

Otan jauhelihan sulamaan. passiivi →

Löysitkö sinä tänne helposti? m.3.p. →

Onko tämä teidän paitanne? y.2.p →

Hän joi kokista litran äsken. y.1.p. →

Rosvot saadaan aina kiinni. y.3.p. →

Tehtävä 7. Yhdyssanat. Katso alla olevia oudosti kirjoitettuja sanoja. Perustele niiden avulla, miksi yhdyssanojen osaaminen on tärkeää. Kaikkia sanoja ei tarvitse käyttää.

linjaaautoonnettomuus

talon poika

äidin kieli

saabauto

tuli palo

mummonliha pullat

harmaan hevosen kesyttäjän vs. harmaan hevosenkesyttäjän

Rita oli saksanpaimenkoira. Se totteli aina oikein kiltisti ja ystävällisesti omistajaansa, osasi tehdä temppuja ja rakasti perhosten jahtaamista. Yhdestä asiasta Rita ei kuitenkaan pitänyt: sen mielestä pallojen, keppiä ja muiden lelujen noutaminen oli todella tyhmää. Vaikka Ritalle olisi antanut kaksi palaa sen lempimakkaraa, keppiä se ei noutanut.

Eräänä sateisena päivänä Rita oli omistajansa Jaanan kanssa kävelemässä kahden kilometrin lenkkiä. Jaana käveli puroonvartta ja heilutteli talutushihnaa. Yhtäkkiä hihna kuitenkin lipesi hänen kädestään puroon, vieläpä niin vuolaaseen kohtaan, ettei Jaana siihen yltänyt. Koska oli jo myöhäinen syksy, päivälämpötila oli -2°C, ja vesi oli liian kylmää Jaanan uida. Rita kuitenkin ymmärsi, että nyt sen omistajalla oli hätä kädessä: jos hän ei saisi hihnaa takaisin, pitäisi kaupasta ostaa kalliilla uusi, ja se maksaisi ainakin 39 euroa.

VERBIT: oli, totteli, osasi tehdä, rakasti, (jahtaamista), ei pitänyt, (noutaminen), oli, olisi antanut, ei noutanut, oli, (kävelemässä), käveli, heilutteli, lipesi, (etti)ei yltänyt, oli, ymmärsi, oli, ei saisi, pitäisi, maksaisi

SUBSTANTIIVIT: Rita, saksanpaimenkoira, aina,

ADJEKTIIVIT:

PRONOMINIT: se, hänen, sen, hän, se

NUMERAALIT: yhdestä, kaksi, kahden, -2, 39

PARTIKKELIT:

Ensimmäisen ja ainoan kerran elämässään Rita päätti noutaa esineen. Kokeneen näköisesti se heittäytyi keskelle kylmää puroa, kalasti hihnan hampaisiinsa ja ui päättäväisesti Jaanan luokse. Jaana ei voinut kuin tuijottaa onnellisesti viisasta koiraansa, joka oli päättänyt noutaa esineen sen ainoa kerran, kun se oli tärkeää.

Tunnilla seuraamisesta mieleen tullutta:

Persoonamuotoinen verbi -termi tuttu

Kielteinen muoto verbissä